

«med beina på bakken og hodet i skyene...»

ÅRSPLAN FOR SKOLESTARTERNE 2017 / 2018

Velkommen som foreldre til skolestartergruppa

I denne planen vil dere få vite hva vi tenker oss hverdagen blir for skolestarterne dette barnehageåret. Vi står foran et viktig år i barnas liv, blant annet med tanke på skolestart. Vi vil at dere skal få se hva vi mener er viktig for våre skolestartere og at vi har en pedagogisk tanke bak alt vi gjør de dagene skolestarterne skal være sammen. Vi vil samtidig poengtere at vi tilhører Blåbærskogen og Eventyrland og årsplanene og målene der gjelder absolutt oss også☺

Det daglige arbeidet i barnehagen, og denne planen bygger på retningslinjer gitt fra Kunnskapsdepartementet gjennom *Rammeplanen for barnehager (2017)* <http://www.udir.no/rammeplan>. I tillegg har vi fokusert på barnehagens satsingsområde ”*Livsmestring og helse*” som dere kan lese mer om i ”*Årsplan for Sørholtet barnehage*” ” (når vi har lagd denne planen), og *skriveopplæring i barnehager og skoler i Ullensaker kommune 2016-2018*

Barna

Skolestartergruppa er stor dette året med 18 barn totalt. Fra Eventyrland: Louise, Sofie, Lilly, Thomas, Julian, Mathias, Victoria, Maira og Ariana, Fra Blåbærskogen er det: Orion, Hedda G, Nicklas, Danielius, Johannes, Børge, Hedda S, Ella og Tuva.

De voksne

Vi er fire voksne som skal være sammen med skolestarterne dette året. Mona og Mads fra Eventyrland og Maria og Hanne fra Blåbærskogen. Vi har ulik bakgrunn og interessefelt og vi har fordelt ansvar oss imellom utfra dette. Det vi syns er viktig er at barna skal oppleve voksne med samme barnesyn og holdninger, det skaper trygghet og forutsigbarhet.

Hvile

Barn har en travel hverdag og det blir også viktig for skolestarterne å lære hvordan de kan roe seg ned og finne hvile. Tid til ettertanke og til å ”henge inntrykkene på plass” er viktig for hukommelsen og for daglig trivsel rett og slett. Rammeplan pålegger barnehager å gi barn mulighet til ro, hvile og avslapping i løpet av barnehagedagen.

Selvstendighet er viktig å øve på før skolestart: vi skal øve på å høre på og huske kollektive og individuelle beskjeder, ta ansvar for egne ting og klær, spørre før man gjør ting, dele med andre, rydde etter seg selv, høre og møte andres behov, begynne å tenke hvilke klær vi trenger utfra vær og finne dem fram selv. Vi voksne må være med å gi barna erfaringer som styrker mestringsfølelsen og dermed selvstendigheten. Det er selvfølgelig rom for å gjøre feil og ombestemme seg, en fem-seks-åring har fortsatt lite livserfaring og hos oss skal det være lov å prøve og feile i trygge rammer.

Glede og humor

Glede, humor og lek er viktige virkemidler på skolestartergruppa også. Glede er også en av kjerneverdiene til barnehagen, dessuten er det helt umulig å jobbe med barn uten å bruke glede! Vi tøyser og ler sammen med barna – vi tenker det er viktig for barn å ha voksne rundt seg som ikke tar seg selv så høytidelig. Vi voksne ler mye av oss selv og er dermed forbilder for barna: det er lov å ta feil og det er ikke farlig å le av seg selv! Vi må også sette av tid til lek. I barnehagen er lek en viktig del av hverdagen og barn lærer og sosialiseres gjennom lek.

Barn leker ut opplevelser, det oppstår vennskap og nye relasjoner. De tar andre roller, de utvikler språk, venter på sin tur, de må tåle å få et ”nei”, øve på å innlemme flere i leken.....

Og i alt dette må trenger barn voksne som er tilstede, veileder, støtter og gir omsorg.

Medvirkning

Rammeplan: *”Barnehagen skal ivareta barnas rett til medvirkning ved å legge til rette for og oppmuntre til at barna kan få gitt uttrykk for sitt syn på barnehagens daglige virksomhet”..... Barna skal ikke overlates et ansvar de ikke er rustet til å ta.”*

For skolestarterne vil det si at barna skal bli sett og hørt og støttes i de valgene de tar. De skal får være aktive deltakere i egne liv og også erfare i trygge rammer at deres handlinger får konsekvenser og påvirker seg selv og andre. De skal oppleve at vi voksne anerkjenner deres ønsker og opplevelser når vi planlegger hverdagen. Dette innebærer også at vi må se barnas perspektiv og prøve å forstå hva de formidler. Barnas interesser og ønsker vil også være utgangspunktet for hva vi skal legge vekt på i arbeidet framover. Barna skal få oppleve gjenkjennelse og kontinuitet i alt de er med på. I dette ligger for oss også demokratiforståelse som oppstår i det barnet møter respekt for sine handlinger, uttrykk og erfaringer, samtidig som de får erfare at mennesker trenger hverandre. Det krever at vi voksne som skal være sammen med dem er anerkjennende og endringsvillige.

Turer tema/lekedager og klubb.

Mål for skolestartergruppa: *Barna skal oppleve egenverd, anerkjennelse og mestring gjennom samspill med barn og voksne og dermed utvikle et sunt selvbilde og få øve seg på livet i et trygt fellesskap.*

”En barndom varer i generasjoner” - Kari Killèn

I år skal skolestarterne være sammen tre dager. Tirsdag skal barna selv styre deler av dagen, kanskje går vi på tur, kanskje har vi aktiviteter her, kanskje er det voksenstyrt lek eller egenlek. Her må vi voksne være lyttende og anerkjennende i forhold til barnas meninger. Vi går på tur hver onsdag og torsdag blir klubbdag. Temaer på turene tilpasses etter årstider og det vi ser mens vi går (barns medvirkning), men i høst tenker vi språk, tekst og kommunikasjon og livsmestring som paraplytema, mens vennskap og samhold blir undertema i september, oktober og november. Barna får selvsagt utviklet motoriske ferdigheter, vi kommer til å ha de gode samtale (språkutvikling) og filosofere rundt det vi ser og hva naturen byr på, kunnskap om samfunn, miljøvern og bærekraftig utvikling. Det vi snakker om i skogen og det ungene er interessert i, tar vi med inn til klubben – sånn får vi barns medvirkning og kontinuitet i barnas hverdag og fordypet oss i ulike temaer.

Turene vil gå til nærmiljøet vårt, vi bruker Skogplassen, Nordbyhaugen, folkehøyskolen, biblioteket og Nordbytjernet mye. På klubbdagen leker vi oss til en tilvenning til skolen med fokus på sosial kompetanse. På klubbdagene er forutsigbarhet et nøkkelord. Vi skal gjøre det samme hver gang.: Finne plassen vår, hilse på hverandre, få beskjeder om hva dagen skal inneholde, fordype oss i tema, leke, samtale, spise.

Satsingsområde 1:

Sosial kompetanse

Rammeplan: *”Sosial kompetanse er en forutsetning for å fungere godt sammen med andre og omfatter ferdigheter, kunnskaper og holdninger som utvikles gjennom sosialt samspill. I barnehagen skal alle barn kunne erfare å være betydningsfulle for fellesskapet og være o positivt samspill med barn og voksne. Barns selvfølelse skal støttes, samtidig som de skal få hjelp til å mestre balansen mellom å ivareta egne behov og det å ta hensyn til andres behov.”*

På skolestartergruppa skal barna få anerkjennelse for den de er – **alle er like viktige!!**
Barna skal få oppleve egenverd og mestring, lek med jevnaldrende og føle tilhørighet. Å tolke ansiktsuttrykk, kroppsspråk og stemme er viktig å kunne i forhold til å fungere sosialt. Dette er også viktig i forhold til konflikthåndtering. ”Se på fjeset til Ola, ser han sint eller glad ut? Hvorfor tror du han er sint??” Vi må gi barna noen ”verktøy” så de kan begynne å løse konflikter selv. Hva kan de ”overse”, hva klarer man å ordne opp i, når må de hente en voksen?? Hva kan vi si og gjøre i en konflikt? Dette skal vi øve på, for vi tror at hvis de har fått erfaringer på dette i trygge omgivelser barnehagen er, er det lettere å mestre det senere i livet.

Kari Pape, en kjent foredrags – og kursholder innen førskolepedagogikk, sier at sosial kompetanse er kunsten å omgås andre mennesker. Det er viktig at barn fungerer i et fellesskap der trygghet og tilhørighet er viktige verdier, der man kan øve seg på livet.

Livsmestring og helse

Rammeplan: *”Barnehagen skal bidra til barnas trivsel, livsglede, mestring og følelse av egenverd og forebygge krenkelser og mobbing”*

”Barnehagen skal være et trygt og utfordrende sted der barna kan prøve ut ulike sider ved samspill, fellesskap og vennskap. Barna skal få støtte i å mestre motgang, håndtere utfordringer og bli kjent med egne og andres følelser.”

Livsmestring og helse et nytt begrep i rammeplan for barnehager og Sørholtet barnehage har valgt dette som satsingsområde for de neste to årene. For skolestartergruppa vil livsmestring handle om å oppleve oppturer og nedturer, få venner og oppleve at noen vennskap mister vi. Det er viktig å kjenne på alle livets sider og med trygge voksne og klare rammer skal de få det. De skal få prøve og feile, mestre både medgang og motgang, kjenne på sorg og glede, oppleve samhold og samtidig orke å være alene. Gjennom erfaringer får de en oppfatning av seg selv, andre og av verden og utfra denne erfaringen kan de sortere, bearbeide og erkjenne hvem de er . Sånn bygges selvbildet og utfra det mestrer du livet.....ingenting av dette er mulig å få til uten omsorg.

”Min beste venn er den som får fram det beste i meg” - Henry Ford

Utdanningsdirektoratet har gitt ut et hefte: ”Barns trivsel – voksnes ansvar, forebyggende arbeid mot mobbing i barnehagen.” Her står det blant annet hva mobbing kan være og hva vi i barnehagen må se etter. I heftet poengteres det at voksne må være etiske rollemodeller for barna og at dette kan være å behandle alle barn med respekt og toleranse og synliggjøre at alle har en verdi og en rett til sine meninger. Om relasjoner står det at barnehagen skal være et trygt og utfordrende sted og at barn trenger voksne som griper inn og tar ansvar.

I pedagogikken skiller vi mellom selvfølelse og selvtillit, **selvtillit** går på det ytre og å prestere: som å ha pene klær eller å kunne sykle eller være flink til noe annet. **Selvfølelse** handler om å være glad i seg selv og vite at man er bra nok – selv om man ikke er best i alt. Så selv om man har god selvtillit betyr ikke det at man har det bra med seg selv...

”Et aktivt og tydelig personale er nødvendig for å skape et varmt og inkluderende sosialt miljø.” - Jesper Juul

Vi mener at det viktigste vi kan gi barna før vi sender dem til skolen er den sosiale kompetansen: å være trygg på seg selv, stå for meningene sine, vite hvordan man etablerer og holder på vennskap, se ting fra ulike synspunkter, vite når man skal hevde seg og jenke seg. Dette læres i samhandling med andre, både barn og voksne. Voksne må legge til rette for trygge og gode arenaer hvor alle barn kan utfolde seg og oppleve glede ved å være sammen med, og samspille med andre. Dette gjelder ikke minst dette siste viktige året før barna sendes ”ut i verden.” Vi kommer til å ha fokus på vennskap, ”utenforskap” og mobbing. Hvordan invitere andre i leken, hvordan få innpass i lek, hva kan vi gjøre hvis vi ser at noen ikke har noen å være sammen med? Vi ønsker oss en skolestartergruppe som er inkluderende og som ser hverandre. Dette er det viktigste å få på plass før skolestart.

Barnets selvbilde formes i samvær med mennesker det har et forhold til, derfor er det viktig at vi som jobber med barna er gode rollemodeller og at vi tenker langsiktig. Skolestarterne skal få anerkjennelse for den hver av dem er, få medvirke, få ta avgjørelser og få gjøre feil. Vi voksne skal veilede, sette ord på opplevelsene, vi skal motivere, støtte og gi likeverdig behandling.

Vi ønsker med dette at barna skal oppleve sosial mestring, som igjen er med å danne barnets selvbilde.

”Møter jeg et barn, så møter jeg et menneske.” Anne-Cath Vestly

Satsingsområde 2:

Språk, tekst, kommunikasjon

Rammeplan: ”Gjennom arbeid med fagområdet skal barnehagen bidra til at barna får utforske og utvikle sin språkforståelse, språkkompetanse og et mangfold av kommunikasjonsformer.””Barnehagen skal bidra til at barna opplever spenning og glede ved høytlesing, fortelling, sang og samtale”

En god språkutvikling er viktig for barns medvirkning både på kort og lang sikt. Evnen til å bruke språket er avgjørende for hvordan barn kan kommunisere med andre barn og voksne. På lengre sikt er språkutviklingen en forutsetning for å kunne medvirke i et moderne demokrati og et kunnskaps- og utdanningssamfunn. Den grunnleggende utviklingen skjer i barnehagen.

I kommunens egen handlingsplan for *språkstimulering, lese og skriveopplæring* er det en rekke mål og tiltak for skolestartere. I denne står det blant annet at mål for barnas språkutvikling skal være at de skal kunne motta og tolke et budskap, kunne snakke om, planlegge og forstå opplevelser i fortid og framtid, fortelle en historie med sammenheng, være

bevisst på bokstaver og bilder og kunne lytte til og kommunisere om aldersadekvate tekster. Vi voksne må først og fremst motivere, være kommunikasjonsmodeller fokusere på en positiv omgangstone i forhold til barna og hverandre.

Men hvordan gjør vi det???

Vi kommer til å leke masse med språk og bokstaver, lage tullerim, finne symboler og logoer på tur og i barnehagen. Utvide ordforrådet og filosofere rundt nye ord. Gi barna kollektive beskjeder, bruke synonymer, autonymer og underbegreper, legge til rette for rollelek med fokus på dialog og samspill, formidle faktakunnskap, oppfordre barna til å fortelle, bruke bøker. Oppmuntre de stille barna og være brobyggere i rolleleken. Vi skal oppmuntre barna til å fortelle fra hverdagen sin og sette ord på følelsene sine: både det man er redd for eller hvis man er sint, lei seg eller glad .

Satsningsområde 3: Våren 2018

Antall, rom og form

Rammeplan: "Fagområdet handler om å oppdage, utforske og skape strukturer og hjelpe barn til å forstå sammenhenger i naturen, samfunnet og universet. Det handler om å stille spørsmål, resonnere, argumentere og søke løsninger."

Vi ønsker at barna oppdager og undrer seg over matematiske sammenhenger og erfaringer som: større enn og mindre enn, grupper: hva passer sammen. Introdusere brøk: dele epler for å få det likt. Telle, antallsord, regning, lokalisere og orientere seg i rommet. Vurdere avstand og plassering. Måle lengde, areal, volum, tid, vekt. Design, former, figurer, mønster, symmetri. Plasseringsord: bak, foran, under, over. Rydde og sortere, klassifisere etter størrelse og farge.

Dette gjøres først og fremst gjennom lek og eksperimentering og undring, og mer konkret gjennom for eksempel matlaging og rydding.

Vi dokumenterer i etterkant gjennom bilder på mail, Facebook, hjemmeside og ukebrev.

LEK

Rammeplan: "Leken skal ha en sentral plass i barnehagen og lekens egenverdi skal anerkjennes."

Lek er først og fremst noe barn holder på med fordi det er gøy for dem, den foregår på barnas premisser og oppstår ut fra en indre motivasjon.

Men leken kan også være et pedagogisk virkemiddel. Barna leker for å lære og forstå sin og andres verden. Gjennom leken bearbeider de inntrykk, opplevelser og erfaringer, og kan sette seg inn i roller de til vanlig ikke har. Lek kan også brukes til utvikling av motorikk, språk, sosial kompetanse, lære om teoretiske ting, praktiske gjøremål og regler. Voksne skal blant annet legge til rette for lek, fremme et inkluderende miljø og støtte, delta i og berike leken på barnas premisser. (mer om lek kan dere lese i avdelingenes årsplaner☺)

RAMMEPLANENS FAGOMRÅDER

Vi har fokus på noen av fagområdene, men her er alle som barna skal igjennom i løpet av et barnehageår. Dere kan lese mer om disse på udir.no/rammeplan

OVERGANG MELLOM BARNEHAGE OG SKOLE

Rammeplan for barnehager sier at barnehagen skal være med å legge til rette for at barna skal få en trygg overgang fra barnehage til skole. Her står det blant annet at barna skal få mulighet til å glede seg til å begynne på skolen og oppleve at det er en sammenheng mellom barnehage og skole. Vi skal gjøre barna kjent med hva som skjer i skolen og de skal få avslutte barnehagetida si på en god måte og møte skolen med nysgjerrighet og tro på egne evner. Derfor har vi denne årsplanen slik at dere ser hva vi faktisk tenker er viktig for barna deres før skolestart.

I tillegg har Ullensaker kommune utarbeidet en ”*Prosedyre for overgang fra barnehage til skole*” som vi skal følge. Hensikten med denne prosedyren er å sikre helhet og sammenheng for barna slik at de er forberedt til skolestart.

Og ellers.....

Vi bruker ikke månedsplan, men dere vil få oversikt hver 14. dag over hva vi skal gjøre i den aktuelle perioden. Annenhver fredag vil dere få dokumentasjon på mail på hva som er gjort.

I skolens ferier og i desember er det ikke skolestartergruppe, da er vi på avdelingen.

Informasjon vil bli sendt via SMS, mail eller på barnehagens hjemmeside www.sorholtet.no. Vi tar også gjerne imot info og beskjeder fra dere på SMS og mail

Skolestarternes mobil: 99 49 86 16

E-post: skolestarterne@sorholtet.no

Dagene våre:

TEMA/LEKEDAG PÅ TIRSDAG

Fra ca kl 10 – etter lunsj! Noen ganger til kl 14.

Vi utforsker og eksperimenterer, leker, spiller sammen eller går på tur.

TURENE HVER ONSDAG:

Vi går mellom kl 9.30 og 10 og er tilbake ca kl 14!!

Alle barn må ha en god sekk som er tilpasset barnet. Sekk med reimer rundt bryst og mage er som regel gode å ha på seg.

Oppi sekken trenger barnet ditt:

Sitteunderlag

Drikke, vann i flaske

Vanter

Ekstra skift som truse, strømpebukse, sokker.

Ekstra polvotter om vinteren

Buff eller hals

Det er også viktig at barna har med parkdress/vinterdress, tynn fleece/ ull, tynn lue/vinterlue, ullsokker og vinterstøvler når den tiden kommer. Men uansett blir det fort kjølig utover. Vi minner om at vi er ute mange timer. For at turen skal være en positiv opplevelse for barna er det viktig at klær og utstyr fungerer. Kanskje greit å understreke at ikke noe av det ovenstående trenger å være av dyre merker. Bare solide klær til utebruk!

Dere kan også sende med oppskjært frukt eller grønnsaker men IKKE kjeks eller andre søte saker. Vi ordner ALL mat.

KLUBBEN PÅ TORSDAG:

Starter ca 9.30 og varer til og med lunsj – kanskje lenger....

Spør oss gjerne hvis dere lurer på noe☺ Mona, Maria, Mads og Hanne

